

Кримцева Тетяна
асистент кафедри економічної теорії
Херсонський державний університет
м. Херсон

АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

В умовах глобалізації та зростаючої конкуренції стратегія діяльності підприємств харчової промисловості на продовольчому ринку тісно пов'язана з проблемами сталого задоволення народногосподарських потреб та їх здатністю функціонувати в режимі розширеного відтворення. Відсутність ясності в розумінні економічних процесів, що відбуваються в продовольчому комплексі, а також знань у розвитку ринку та конкуренції є причинами кризового становища його складових. Рушійною силою глобальної конкуренції є сприяння економічному розвитку країн, а руйнівною силою – провокування різкої диференціації країн за рівнем життя. Глобальна конкуренція, з одного боку, супроводжується формуванням нових умов і джерел розвитку, а з іншого – несе в собі чисельні виклики – технологічні, економічні, соціальні, цивілізаційні. З точки функціональності економіка складається з двох секторів: внутрішнього та зовнішнього. Призначення внутрішнього сектору економіки полягає у задоволенні потреб споживачів за рахунок внутрішнього виробництва, зовнішнього – у виході на міжнародні ринки товарів і послуг. При активізації інтеграційних процесів зовнішній сектор економіки набуває все більшого розвитку, поглиблюється його вплив на загальний стан країни і функціонування внутрішнього сектору. При цьому дослідження зовнішньоекономічної діяльності як важливого аспекту функціонування харчової промисловості в новітніх умовах має особливу актуальність. Харчова промисловість є однією з стратегічно значущих галузей світової економіки, що зумовлено її особливою роллю в задоволенні потреб населення в продовольчих товарах. Сьогодні це глобальна проблема сучасності [3, с. 71]. Саме харчова промисловість за умови використання сучасних технологій здатна забезпечити населення Землі продовольством, збільшити вихід кінцевого продукту з сировини, суттєво скоротити її втрати та запропонувати нові харчові нетрадиційні ресурси. Підприємства харчової промисловості в сучасних умовах безпосередньо стикаються з такими проблемами, як фінансова нестабільність, технічна та технологічна деградація, низький рівень реалізації законодавчих гарантій прав власності та виконання контрактів, порівняно низький рівень менеджменту та адміністративного управління на всіх рівнях ієрархії управління економікою, низький рівень адаптивності до змін зовнішнього середовища, що, в свою чергу, вимагає зміни підходів до формування ринкових стратегій розвитку підприємств харчової промисловості в різних умовах [2, с. 4].

Галузі національної економіки, у тому числі і харчова промисловість, все активніше залучаються до процесів глобалізації, інтегруючись у світову економічну систему через нарощування обсягів зовнішньоторговельного обороту, динамічне

залучення іноземних інвестицій та активну інвестиційну діяльність вітчизняних підприємницьких структур, що відчутно позначається на розвитку внутрішнього ринку. В умовах зростаючої конкуренції на внутрішньому і зовнішньому ринках продовольчих товарів, прискорення перебігу інфляційних процесів, постійного зростання вартості енергоносіїв, дефіциту кваліфікованої робочої сили, інновації стають головним і необхідним чинником забезпечення конкурентних переваг для підприємств харчової промисловості. До того ж в умовах відкритості внутрішнього ринку вітчизняним споживачам пропонується широкий асортимент продовольчих товарів і видів продукції, що швидко змінюється за змістом і упаковкою [1, с. 237]. Без розвинутого власного інноваційного потенціалу вітчизняні виробники не здатні задовольнити сучасні вимоги ринку та конкурувати з більш інноваційно озброєними конкурентами. Тож постійне удосконалення обладнання й технологій та впровадження інновацій є сьогодні необхідною умовою становлення високоефективної, конкурентоздатної на внутрішньому і світовому ринках підприємств харчової промисловості України.

Держава як головний суб'єкт формування конкурентного середовища є спонукаючим чинником для підвищення конкурентоспроможності продовольчих товарів на внутрішньому і на зовнішньому ринках. Саме держава повинна забезпечити створення рівних конкурентних умов на внутрішньому ринку і підтримувати національних виробників на світових продовольчих ринках. Крім того, важливо, щоб проблеми, пов'язані з викликами глобалізації, отримували належну увагу регіональної влади, оскільки саме на регіональному рівні функціонують харчові виробництва [4, с. 39]. Органи державного управління регіонального рівня та органи місцевого самоврядування мають сприяти нарощуванню обсягів виробництва продукції харчової промисловості, підвищенню її конкурентоспроможності через реальну допомогу у встановленні міжгалузевих економічних зв'язків, маркетингову підтримку, налагодження обміну досвідом між регіонами, відродження втрачених і створення нових прямих економічних зв'язків з регіонами інших країн у сфері виробництва та реалізації харчової продукції.

Література

1. Губенко В.І. Україна і СОТ: удосконалення тарифного регулювання для захисту внутрішнього продовольчого ринку [Текст] / В. І. Губенко // Науковий вісник Національного аграрного університету. – 2003. – Вип. 66. – С. 235-239.
2. Кокоть В. Пріоритети зовнішньоекономічних зв'язків України [Текст] / В. Кокоть // Закон і бізнес. – 2006. – № 5 (733). – С. 2-6.
3. Косолапов Н. Глобализация: сущность и международно-политические аспекты [Текст] / Н. Косолапов // Мировая экономика и международные отношения. – 2001. – № 3. – С. 69-73.
4. Сичевський М.П. Сучасний стан та пріоритетні завдання розвитку харчової промисловості [Текст] / М. П. Сичевський // Економіка АПК. – 2004. – № 1. – С. 38-42.

